

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/44113,Szlajfer-Henryk.html>
20.05.2024, 02:08

Szlajfer Henryk

Henryk Szlajfer, ur. 7 XI 1947, Wrocław; ekonomista, socjolog, politolog; 1965 – 1968 student Wydziału Ekonomii Politycznej UW (relegowany 4 III 1968); absolwent Instytutu Nauk Ekonomicznych UW (1973); dr socjologii (1977); dr hab. nauk politycznych (2006); profesor nauk społecznych (2013).

1962–1967 członek ZMS; 1965–VI 1967 członek Klubu Młodzieżowego „Babel” w Warszawie. 1 V 1966 współorganizator krytycznej wobec władz akcji solidarnościowej studentów UW z Wietnamem; 28 X 1966–I 1967 zawieszony w prawach studenta za wystąpienie podczas wykładu prof. Leszka Kołakowskiego 21 X 1966 w Instytucie Historii UW; od I 1967 związany ze środowiskiem „komandosów”; I–II 1967 współorganizator zbierania podpisów pod listem do rektora UW w obronie zawieszonoego w prawach studenta Adama Michnika, ukarany upomnieniem rektorskim oraz usunięty z ZMS (III 1967); uczestniczył w organizowaniu pomocy dla rodzin uwięzionych Jacka Kuronia i Karola Modzelewskiego; X 1967 brał udział w rozprawdaniu w związku z Dniem Solidarności z Narodem Wietnamskim tzw. ulotki wietnamskiej na UW. Od 31 I 1968 uczestniczył w zbieraniu podpisów pod petycją do sejmu przeciwko zdjęciu inscenizacji „Dziadów”; 6–8 II zatrzymany za przekazanie korespondentowi „Le Monde” informacji o demonstracji przeciwko zdjęciu „Dziadów”; 4 III relegowany razem z Adamem Michnikiem z UW; brał udział w przygotowaniach do wiecu 8 III na UW; 8 III zatrzymany przewencyjnie przed wiecem; 10 III aresztowany, osadzony w AŚ Warszawa-Mokotów. 8 II 1969 skazany przez Sąd Wojewódzki dla m. st. Warszawy na 2 lata więzienia; 18 II 1969 zwolniony warunkowo; 21 V 1969 SN utrzymał wyrok w mocy.

IV–VII 1969 robotnik w Drukarni Skarbowej w Warszawie; 1969–1970 referent w Polskiej Federacji Jazzowej; 1970–1971 bezrobotny; 1971–1973 student; 1973–1974

Miejsce urodzenia Wrocław

Data urodzenia 7-11-1947

Hasło wydrukowane w **Tom V**

bezrobotny; 1974–1975 korektor stron polskich w tygodniku „Folks Sztyme”; pisał artykuły i recenzje w „Folks Sztyme” oraz w „Biuletynie Żydowskiego Instytutu Historycznego” (pod ps. „Artur Szarfer”, „A. Sz.”); 1974–1989 uczestnik seminarium naukowego prof. T. Łepkowskiego w IH PAN; 1975–1976 wykładowca na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu w Coimbrze (Portugalia); 1976–1977 bezrobotny; 1977–1979 wykładowca na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu w Dar es Salaam (Tanzania); 1979–1980 bezrobotny; VIII 1980–1990 adiunkt w Zakładzie Krajów Pozaeuropejskich PAN.

VIII 1980 zbierał podpisy pod Apelem 64 (apel warszawskich intelektualistów o podjęcie rozmów ze strajkującymi); od IX 1980 r. członek NSZZ „Solidarność”; IX 1980 współzałożyciel pisma „NTO. Informator wewnętrzny dla kół nauki techniki oświaty NSZZ »Solidarność« region Mazowsze”, członek redakcji od nr 1 (ujawniony od nr 8 z 25 IX 1980) do nr 19 (1 VI 1981). Od końca 1980 współpracownik „Wolnego Związkowca”, pisma „S” Huty Katowice; od lata 1981 angażuje się w tworzenie samorządów pracowniczych i koordynację ich działalności; VII 1981 współinicjator powstania Grupy Lubelskiej; doradca samorządów pracowniczych na Górnym Śląsku; gość I KZD NSZZ „Solidarność” w Gdańsku; XI–12 XII 1981 współpracownik ZR „S” Ziemi Łódzkiej.

Po 13 XII 1981 współpracownik podziemnego Kwartalnika Politycznego „Krytyka”, w którym publikował (do 1990 r.) pod ps. „Jan Kowalski Andrzej Malinowski”. Autor opracowania „Podstawowe zasady ruchu oporu” wyemitowanego przez RWE, przemyconego do Polski z Bornholmu przy pomocy balonów III 1982. IV–V 1982 opracował wspólnie z Jerzym Strzeleckim i Tomaszem Stankiewiczem memoriał „Sierpień po grudniu” (opublikowany m.in. w „Kontakcie”, Paryż); 1982 współpracownik „Tygodnika Wojennego”. 1982–1989 publikował teksty w „CDN – Głos Wolnego Robotnika”, „Myśli Niezależnej”, „Almanachu Stanu Wojennego”; prowadził wykłady i spotkania dyskusyjne w kościołach (Wrocław, Kraków, Górny Śląsk). Autor ekspertyz i analiz na temat sytuacji w Polsce, m. in. wykorzystanych w raporcie Komitetu Helsińskiego Prawa człowieka i prawa obywatela w PRL ze

stycznia 1983. Organizował przerzuty sprzętu poligraficznego i technicznego oraz pieniędzy z Francji i RFN do Polski (dla MRKS, redakcji „Krytyki”, radia „Solidarność”). 1988 – 1989 współorganizuje Klub Polityczny’88. 1989–1990 ekspert Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego w sejmowej Komisji Przemysłu i Komisji Prywatyzacji.

1990–2013 pracownik naukowy ISP PAN; członek zespołu redakcyjnego „Studiów Politycznych” ISP PAN (do dzisiaj); 1991–1993 wicedyrektor, p.o. dyrektora Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych; 1992–2014 redaktor naczelny kwartalnika “Sprawy Międzynarodowe” (obecnie członek redakcji). 2006–2018 pracownik naukowy Instytutu Ameryki i Europy UW. 1990–1991 dyrektor programu w Institute for East-West Security Studies, Nowy Jork; 1994–1996 profesor w G.C. Marshall European Center for Security Studies, Garmisch-Partenkirchen; 1993–2001 członek międzynarodowej rady doradczej „Journal of Latin American Studies” (London–Cambridge).

1993–2008 w MSZ: 1993–1994 dyrektor Departamentu Strategii i Planowania, 1996–2000 dyrektor Departamentu Strategii i Planowania Polityki, ambasador ad personam, od 1998 także sekretarz Rady Głównej MSZ, 2000–2004 ambasador, Szef Misji RP przy OBWE oraz Stały Przedstawiciel RP przy Biurze ONZ, Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej i Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Przemysłowego w Wiedniu, od 2004 ambasador tytularny, 2004–2006 dyrektor Departamentu Ameryki, 2006–2008 dyrektor Archiwum. 1993–1994 członek zespołu ekspertów Wspólnej Komisji Prezydentów Polski i Ukrainy; 1997–1999 członek zespołu negocjującego członkostwo Polski w NATO; 2004 członek zespołu, przygotowującego w Kijowie mediację prezydenta A. Kwaśniewskiego w trakcie „pierwszego Majdanu”; 2008 doradca szefa Agencji Wywiadu; 2009–2010 specjalny doradca ministra spraw zagranicznych ds. współpracy z USA.

Autor m.in. *The Faltering Economy. The Problem of Accumulation under Monopoly Capitalism*, New York 1984, *Economic Nationalism in East-Central Europe and South America, 1918–1939*, Genève 1990 (redakcja i współautor),

Polacy i Żydzi: zderzenie stereotypów, Warszawa 2003,
Western Europe, Eastern Europe and World Development
13th–18th Centuries. Collection of Essays of Marian Małowist,
Leiden–Boston 2010, Economic Nationalism and
Globalization. Lessons from Latin America and Central
Europe, Leiden–Boston 2012, Współtwórcy atlantyckiego
świata. Nowi chrześcijanie i Żydzi w gospodarce kolonialnej
Ameryki Łacińskiej XVI–XVII wieku, Warszawa 2018.

Odnaczenia: prawo noszenia baretki Joint Meritorious Unit
Award, Departament Obrony USA 1996

Inwigilowany: 13 X 1967–27 V 1969 przez Wydz. III KS MO,
zarejestrowany do sprawy operacyjnego sprawdzenia krypt.
Wir; od 27 V 1969 przez Wydz. III KS MO w ramach KE krypt.
Jordan, przekazany 23 X 1969 do Wydz. IV Dep. III MSW;
równocześnie z inwigilacją w ramach KE Jordan był
wykorzystywany (o czym nie wiedział) przez Wydz. IV Dep. III
MSW jako kp. HS i KO Albin, wyeliminowany 7 XII 1977; akta
KE Jordan i KO Albin przekazano do Biura C MSW w lutym
1978. Informacje KO Albin miały niewielką wartość
operacyjną, z zachowanych akt wynika, iż Szlajfer został
uwikłany w kontakty z SB, która prowadziła kombinację
operacyjną z zamiarem całkowitego skłócenia go ze
środowiskiem byłych „komandosów”. Ponownie inwigilowany
14 V 1982–8 II 1990 r. przez Wydz. III/V Dep. III MSW w
ramach SOR krypt. Martin.

Piotr Byszewski

[Region Mazowsze](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)